

TORONTÁI

Munkácsy-utca 1-5 szám.

Nagy-Becskek, 1897.

Zápolya-utca 1-5 szám.
Hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
Hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybecskerek, 1897.

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXVI. évfolyam, 119. szám.

Hirdetési árak:

Egész évre ----- 12 ft.
Félévre ----- 6 .
Negyedévre ----- 3 .
Egy hóra ----- 1 .
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés-irodáknak.

Megjelenik mindennap

vandor- és ünnepnapok kivételével.

Kedd, május 25.

A priori ellenzékieskedés.

Nagy-Becskek, május 23.

(—s.) Nem egyszer mondtuk azt, hogy a mi ellenzéki pártjaink a priori ellenzék, mert magatartásukat sohasem az elvi meggyőződés, hanem mindig csak a pártszempont irányítja. Bármit is kezdeményezett bármelyik kormány, az ellenzék minden reformban szálkát talál, amelyet a párttaktika eszközeivel arra használ föl, hogy a kormányt hatalma kiterjesztésére irányuló szándék színében igyekezzék a közvélemény előtt föltüntetni s ennél fogva a leghévesebben fordul a reform ellen, még ha azt eredetileg maga is sürgette.

Ezt a stereotíppé vált magatartást ismétli az ellenzék most is az esküdtbíró-ságok szervezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalásánál, amidőn az esküdtek kiválasztását perhorreskálja és e helyett a sors-húzás rendszerét igyekszik olyannak feltüntetni, mint amely egyedül nyújthat biztosítékot arra nézve, hogy az esküdt-székkel valóban független érzelmi polgá-rokból állítsanak össze. Ha nem a priori ellenzékieskedésben gyökereznek ez az álláspont, s ha egyáltalában csak szó is lehetne arról, hogy az ellenzék érvekkel kapaszkodhat, akkor már régen fel kellett volna adnia álláspontját, mert már magá-ban véve az, amit Erdély Sándor erről a kérdéssel ismételt elmondott, elegendő a beterveztett javaslat vonatkozó rendelkezésének feltétlen elfogadására.

S ha Erdély Sándor ezek után az általános vita bezárásakor újból az érvek egész tömegével valósággal meglepte a parlamentet, ez csak azt bizonyítja, hogy az igazságügyminiszter nemcsak mély tudással és alapos ismeretekkel rendelkezik, hanem egyáltalán első rendű politikai debatter és mindenképp föltűnően hebe-hurgya módon, hanem a komoly érvek és indokok egész tömegére támaszkodva dolgozik a közjólét és jogbiztonság előmozdításán.

Valóban meglepő volt az érvek gazdagsága, amelylyel Erdély Sándor szombati, fényes sikert aratott beszédében a kiválasztást a sors-húzás ellenében megvédte, sőt kimutatta, hogy éppen abban lehetnek föl annak biztosítékai, hogy az esküdtbíró-ságok külsejükben komolyak, méltóságosak és bizalomgerjesztők legyenek, belsőleg pedig az objektívitás hiányának látszatát is kerülik.

Joggal és helyesen mondtotta az igazságügyminiszter, hogy a sorsra bízni a bíróság összeállítását nem lehet, hanem Magyarországnak szabadságszeretében meg-edzett, független, önálló polgárságára nyugodtan rá lehet bízni az esküdtek kiválasztását. Utalt a miniszter arra is, hogy egyes nyugati államokban a sors-húzás helyébe a selectio rendszerét léptették s az ebbeli tapasztalatok mihamarabb szükségessé fogják tenni másutt is ezt a változást és indokolják, hogy nálunk ab ovo a javított rendszer lépjen életbe.

Az ellenzék azonban mereven elzár-kozik minden érv elől, mert hisz ellen-kező esetben föl kellene hagynia a priori ellenzékieskedését, így pedig előre is meggyarúsíthatja a kiválasztó bizottságo-kat, amelyek a törvényszéki elnökből, egy

törvényszéki bíróból és három törvény-hatósági delegáltból, tehát csupa „megbiz-hatatlan” egyénből fognak állani, s ez az ellenzéknek elég.

Városi közgyűlés.

Nagybecskerek, május 25.

Miként előre látható volt: a sovány és minden pikantéria nélkül szűkölködő tárgysoro-zat csak igen csekély számú közönséget vonzott tegnap a gyűlésterembe, mely a nyomtatvány-szállítás és a gymnasiumi szabályrendelet kivételével minden emeázó nélkül végzett a szönyegen forgó tárgyakkal.

Tudósításunk itt következők:

Elnök: dr. Grandjean József.
Jegyző: dr. Perisits Zoltán.

Jelen voltak: Zachariás és Pánits tanács-nokok, Weisz mérnök, Reitter Oszkár rkapitány, dr. Végh ügyész, Mattanovich és Rehák jegyzők, Mencer Lipót, Jeszenszky Nándor, Bauer Hen-rik, Lucsics Miklós, Konkoly Samu, dr. Gyor-gyovits dr. Klein, Lindhof, dr. Brájer Lajos, Annau István, Rózsa Ignác, ifj. Delfel József, Weiserschan Fülöp, Benkovits Miklós, Opolzer Lajos, Mayer Rezső, Kovács Agoston és Péter, Steyer István, Steyer Péter, Krummenacker József, Schmidt Fülöp, Babinszky István, Hirsch Antal, Delfel Gáspár, Weiserschan Mihály, Hof Nándor, Sebastian, Grünbaum Arnold, Mayer Henrik, Tesits G., Annau János, Schmidt Antal, Steckhardt F., Gligorovits I., Szavits János, Vaszlity Szvetozár, Kirtyanszky Acza, Popovits Szilárd, Fuchs Sándor, dr. Pánits, Krummenacker Ferencz, Pánits Lyubomir, Klein János, Szeku-lits Váza, Ettlinger Péter, Krummenacker Mik-lós, Franz J. L., Benkovits Mihály, Végh Károly, Marinkov Pál, Liptay István, Eckstein, dr. Kussing, Keresztes, Szavits Sándor, Popovits Sándor, Rigó István.

1. Torontál vármegye törvényhatósági bi-zottságának határozata Blum Sándor jutalom-díja tárgyában. — Kiutalványoztatik.

2. Torontál vármegye törvényhatósági bi-zottságának határozata a nyomtatványok szállítása tárgyában. — A törvényhatósági bizottság határozata megfellebbeztetik.

3. Torontál vármegye törvényhatósági bi-zottságának határozata a papír és írószerek szállítása tárgyában. — A törvényhatósági bizott-ság határozata megfellebbeztetik.

4. Hivatalos előterjesztés a polgármester helyettesének kirendelése iránt. — A polgármester helyettese első sorban a főjegyző, másodsorban az első tanácsnok.

5. Kohn Márk és társai indítványa a heti marhavásárok állandósítása tárgyában. — Felirat intézendő a kereskedelemügyi miniszteriumhoz.

6. Özvegy Tolveth Szilárdné kérvénye a férje utáni nyugdíj felemelése, illetve helyesbi-tése tárgyában. — A kérelemnek hely adstik.

7. Hivatalos jelentés a kaszinói épület ta-tározási munkálataira vonatkozólag megtartott árlejtés tárgyában. — Az árlejtés eredménye jóváhagyatik.

8. Az egészségügyi bizottság előterjesztése egy kórházi biztos kirendelése tárgyában. — Kórházi biztosul Rehák Béla városi II. jegyző rendeltetik ki.

9. A közegészségügyi bizottság előterjesz-tése a nyilvános vizeldék felállítására tárgyában. — Mint egyelőre kerezstül nem vihető, jobb időre halasztatik.

10. Hivatalos jelentés a kaszinói épület udvarának kikövezése és az ott felállítandó fa-színre vonatkozólag megtartott árlejtés tárgyában. — Az árlejtés eredménye jóváhagyatik.

11. Hivatalos jelentés a menház bérbeadása tárgyában. — Jóváhagyólag tudomásul vétetik.

12. A „mensa academica egyesület” kérvénye állandó segély megszavazása iránt. — Tíz éven át évi 50 korona hozzájárulás szavaztatik meg.

13. Hivatalos jelentés a faszállításra vonatkozólag megtartott zárt ajánlati verseny ered-ményéről. — Újabb ajánlati verseny irandó ki.

14. Hivatalos jelentés a községi iskola számára szállított asztalok tárgyában. — Kiutal-ványoztatik.

15. Hivatalos jelentés a Rezső laktanyában eszközölt javítási munkálatok kereseti összegének kiutalványozása tárgyában. — Kiutalványoz-tatik.

16. Hivatalos jelentés a Rezső laktanyában eszközölt meszelési munkálatok kereseti összegének kiutalványozása tárgyában. — Kiutalványoz-tatik.

17. Hivatalos jelentés a Rózsa Béla pin-czejében történt robbanás alkalmával felmerült helyreállítási költségek kiutalványozása tár-gyában. — Kiutalványoztatik.

18. A városi tanács bemutaja a teher-kocsik keréktalpai szélességének meghatározásáról szóló szabályrendeletet. — Elfogadtatik.

19. A városi tanács bemutaja a módosított köztisztviselési szabályrendeletet. — Elfogadtatik.

20. A főgymnasiumi bizottság bemutaja „A kegyes tanítórezdek vezetése alatt álló nagy-becskeréki főgymnasium közigazgatási szabály-zat”-át elfogadás és megállapítás végett. — El-fogadtatik.

Német gazdák Zsombolyán.

Százötven német gazda, kik május tizen-kettedike óta tartózkodnak Magyarországon s azóta bejárták már hazánk jelesebb gazdaságait s egyes szebb vidékeit, tegnap reggel ellátogat-tak Zsombolyára, hogy megtekintsék gróf Cse-ckonics Endre v. b. t. t. immár nagyhirű ura-dalmát.

A gazdák reggel 8 órakor érkeztek két külön vonattal Szegedről Zsombolyára. A vasuti állomáson a zsombolyai gróf, Iván, Gyula és Pál fia, továbbá az uradalmi tisztikar élén Ba-bics József jegyző, Bezuk Lajos gazdasági igazgatókkal és Baár József felügyelővel fogad-ták. Megjelentek továbbá a fogadtatásnál báró Lipthay Frigyes, báró Orczy-Lipthay, gróf Dössewffy Aurél az O. M. G. E. elnöke, Rónay Ernő, Marton Andor, Kriszt Frigyes és Gess-tessy közjegyző.

A társaság ezután Cseckonics gróf 68 disze-sen kiállított négyes fogatán utnak indult az uradalom megtekintésére, végig menve Zsombolya fellobogózott utcáin és az uradalmi parkon.

Az uradalmi gazdaság keleténél hatalmas diszkupe volt felállítva, melyen nemzeti, kék és sárga (gróf Cseckonics színei), továbbá piros-fehér-fekete (Németország színei) zászlókat lengetett a szél.

A hosszú kocsisor fölötti felügyeletet s ál-talában a kocsik rendezését a gróf két fia: Iván és Gyula grófok intézték, kik bámulatos kitar-tással csekély megzakítással ugyszólván reggel fél 8-tól este 9 óráig folyton nyeregben ültek.

A társaságot méltó bámulatra ragadták az utak mentén elterülő remek mezőgazdasági kul-túrúra valló szebbnél szebb vetemények.

Fél tízkor érték Szigetmajorra, melynek gyönyörű tehenészetét, tejgazdaságát, juhászatát — melyek Molnár tisztartó gondos és szakértő kezeléséről tesznek tanúságot, — miután meg-szemlélték, ünnepi sátrakban felállított villás-reggelihez ült a társaság. A reggeli után elő-vezették a gróf istálló nagyszámú paripáit.

Tíz órakor ismét kocsira szállt a társaság s az uradalom egy jó részén keresztül elhaladva, megtekintette az utak mentén elterülő remekül művelt veteményeket, buza, kender és dohány-kultúrát, a mesterséges kaszálót és legelőt, a gözekekultúrát, a zsombolyázást (zöld takarmány eltevési mód), kazalozást, az uradalom kanali-zációját és a fáczánost, melynek minden egyes alezejében a vadász személyzet állott diszben. Ugyancsak az utak mellett voltak kellő távol-ságokban felállítva a sertés- és juhnyájak, az öreg gulya, a törzsgulya, a caifra gulya, a kevert gulya, a menyasszony gulya, az egy, a két és

a négy éves üsző gulya, az egy és két, a három és négy éves tinó gulya, végül a gyönyörű méneselek. Minden egyes állatsorinál a pásztorok és a bojtárok (juhász, kanász, csikós, gulyás) ünnepi ruhákban várták a társaságot.

Erdekes látvány volt a kocsisorral szemközt jövő száz négyes ökörfogát, melyek közül ötven buzát, ötven pedig szemes tengerit szállított Zombolyára.

Délután két óraker érkez Puzta-Buzitóra, hol pazar ebédet adott vendégeinek a háziur gróf Csekonics Endre v. b. t. t.

A felköszöntök sorát gróf Csekonics Endre nyitotta meg, lelkes szavakban elvtévén Magyarország királyát és II. Vilmos német császárt. Felköszöntöket mondtak továbbá Gesztessy közjegyző, Hetey Kálmán uradalmi műszaki tanácsos, gróf Dessewffy Aurél, Brezovsky tisztartó és a németek közül nagyon sokan, kik lelkesedéssel elvtették a vendégszerető háziurat, annak fiait, Bezuk Lajos uradalmi igazgatót, az összes csoportvezetőket és az egész magyar nemzetet, melynek erényeit és nagy hazaszeretét bámulva szemlélik.

Ebéd után a társaság lefényképezte magát, majd megzemlélte a pusztabuzitói majort, az iskolát, a gyógytárt, a cselédlakokat, az istállókat s méltó elismeréssel adóztak egy a grófnak, mint az uradalom ezen második központját kezelő főtisztvezetőnek: Bár József felügyelőnek és Vazilcsin Béla tisztartónak.

Gyönyörű látvány volt a két gőzcséplő, melyek tengerit morzsolnak. A munkát ünnepi ruhákba öltöztetett magyar, német szerb és román férfi és női munkások végezték; érdekes volt továbbá a kender feldolgozásának bemutatása is.

A major megzemlélése után a társaság ismét kocsikra szállt s oldalt ejtven M.-Czernyát, keresztül hajtatott N.-Czernyán, hol a község összes lakossága ellepte az utcákat s zenezővel fogadta az érkezőket, virágbokrékat szórva az elhaladó kocsikban ülőknek.

És általában a merre a kocsisor az uradalmában csak haladt, mindenütt ünnepi uradalmi cselédek lepték el az utak mentét. Érdekesek voltak a lovas mezőőrök is, kik az őrzésükre bizott területeken várták a vendégek jövetelét.

Német-Czernyát elhagyva, Julia-major mellett haladt el a társaság, gyönyörködve az itteni ménes különböző csoportjaiban.

Este 8 óra volt, midőn ismét Zombolyára értek a vendégek, hol a község lakossága diszkaput emelt tiszteletükre. Itt is nagy közönség várta az érkezőket. Kilenc óraker utaztak vissza Szegedre, magukkal vivén a remekül kezelt s vezetett uradalmában szerzett tapasztalatokat, s a grófi ház magyar vendégszeretőinek felejtetetlen emlékeit.

HIREK.

Tájékoztató.

Május 29. Gimnazisták majálisa.
Május 30. Torontáli k. jegyzők közgyűlése.
Május 30. Milleniumi végrehajtó bizottság.
Május 30. Tisztiszek.
Május 30. d. e. 10 óraker a fajbaromfi és galambkiállítás megnyitása.
Május 30-án délután 4 óraker a gazd. egyesület közgyűlése.
Május 31. fajbaromfi- és galambkiállítás.
Május 31. Tavaszi közgyűlés.
Junius 1. fajbaromfi- és galambkiállítás.
Junius 6. A magyar kör közgyűlése.
Junius 14. Közigazgatási bizottság.
Junius 20. R. k. hitközségi közgyűlés.
A gőzfürdő naponta reggeli 6 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.

— **Rónay főispán jubileuma.** Zombori Rónay Jenő, Torontálvármegye és Pancsova thj. város főispánja és neje vizsáki Pattyanszky Olga házasságuk 10 éves évfordulóját tegnap ünnepelték meg szűkebb családi körben és a család néhány barátja társaságában. A családtagok közül ott voltak: Rónay István p. ü. tanácsos, Rónay Lajos m. kir. honvéd százados, Rónay János orsz. gyűl. képviselő, báró Baics Milán és Iván főrendiházi tagok és Borzsaszký Pál. A családtagokon kívül részt vettek: dr. Dellimánics Lajos alispán és neje, Szabó Ferenc nagybecskereki plébános, gróf Bethlen Miklós m. h. főjegyző, dr. Duka László kir. táblai

bíró, báró Hauser Károly főispáni titkár és Daniel Ferenc h. főszolgabíró. — Torontálvármegye egész közönsége velünk érez, midőn arra kérjük az Ég és Föld hatalmas Urát, hogy a mi kedves főispánunkat és általa nemes svívének egész melegével szeretett családját, tartsa meg sokáig, igen sokáig!

— **Kihallgatás.** Mint fővárosi levelezőnk írja, a király tegnap délelőtt általános kihallgatást adott. A torontáliak közül fogadtattak Nikolics Feodor báró és Feilitzsch Berthold báró.

— **Gróf Bethlen Miklós min. biztos.** A földművelésügyi m. kir. miniszter a kumán-tarrasi belvizrendező társulat önkormányzatát felfüggesztvén, ügyeinek rendezésére az 1885. évi XXIII. t. cikk 124. § a alapján gróf Bethlen Miklós főszolgabíró h. megyei főjegyzőt a nevezett társulathoz miniszteri biztosként kiküldötte.

— **Törökbecseiek a főispánnal.** Ma délben ismét néhány becsei munkás terjesztette elő panaszát Rónay Jenő főispán előtt, ki ugyanazon értelemben felelt, mint az eddig itt járt küldötteknek. Miután azonban kérelmük a többiekétől egyben másban eltér, báró Hauser főispáni titkár velük külön jegyzőkönyvet vett fel.

— **Uj ügyész.** Ő Felsége a király, az igazságügyi magyar kir. miniszter előterjesztése folytán dr. Langer Jenő szombathelyi ügyészé ki ügyészt nevezte ki a kikindai kir. ügyészség ügyészévé.

— **Elöléptetések.** Telmann Sándor, a nagybecskereki pénzügyigazgatóság s. titkára a mármarosügyi p. ü. igazgatósághoz titkárrá neveztetett ki. — Babiczky Lajos, a nagybecskereki p. ü. igazgatóság ellenőre a győri számvétség főnökévé lett megválasztva.

— **A Feilitzsch-lakoma elhalasztva.** Feilitzsch Berthold báró egy ma érkezett táviratban értesíti a rendező bizottságot, hogy csak 27-én lehet Nagybecskereken, miután a legközelebbi udvari ebédhez lett meghíva. A tiszteletére rendezendő lakomát ennélfogva e hó 27-ére (csütörtök) halasztották el.

— **Uj megállóhely.** A temesvár-nagyszentmiklósi helyi érdekű vasuton Temesvár Józsefváros-Uj-Bessenyő állomások közt levő 3. számú őrháznál „Ősoka Puzta” elnevezéssel feltételes megállóhely létesített.

— **Majális.** Hogy mi is az a majális, azt alig hiszem, hogy valaki egész helyesen definiálni tudja. Mert majális épen úgy rendeznek júniusban, mint májusban, korán reggel vagy csak este kezdődött; kirándulás szerű nagy traktával egybekötve; tánczoknak némelyiken, míg másik minden mulatott felőle, csak a tánczról jutrat édes keveset, — szóval a majális olyan mulatság, mely nincs okvetlenül májushoz kötve; de már neve olyan varázshatású, hogy a ki halja, csak egy kellemes mulatságot képzel magának. A sok szőke és barna fejecske megtelik tervekkel, amit a képelet lefesthet könnyű, világos toillethez valókból, picziny, mélyen kivágott czipőcskékből, mind mind csábosan mosolyog elő az ábrándok világából! A téli kellemes emlékek mind felélednek, a tánczosok sergén végig fut képzeletük, egy-nál-egynél talán fel is dobog szivecskéjük, vajjon ott lesz e ismét az, repülnek-e ismét olyan örömtelten, boldogan együtt a zene hangjai mellett, meghozza e az óhajtott viszontlátást május az ő majálisával. A nap felkelő sugarai a hazatérők csoportjait üdvözik, a mint arczukon az átmulatott éj után, a kielégített öröm, a táncz hevének rózsáival térnek haza, a reggeli harangszó előbe cseng a visszatérőknek, a harmatos fűből, ébredő virágokból felszálló ózondus reggeli levegő előlri a fáradtság nyomait: a hazatérés a majálisról egészen más, mint egy téli mulatságról; ez összhangba hozza a vidáman eltöltött éj emléket a tündérpompában ragyogó természet szépségeivel, nem rontja le a hatást a jég hideg, kiábránduló contrastjával. Minden arczon vidámság ömlik el, öröm csillog fel a szemekben a majálisok említésénél, csak kevés kivétel van, ki ne várna valami kedvest, valamely szép reményének teljesülését most, midőn a majálisok ideje elérkezett. Az idei első majális, mint már említettük is, a főgimnazistáké lesz a kincstári kis erdőben szombaton. Igaz ugyan, hogy nem reggelig tart, csak este kilenczig, hanem elég kedélyesnek ígérkezik.

— **A tanfelügyelőség köréből.** A vallás- és közoktatási m. kir. miniszter Gramma Döme és Szabó Bertalan torontálvármegyei kir. tanfelügyelőségi tollaokokat a XI ik fizetési osztály első rangfokozatába léptette elő.

— **Orbán.** Még csak egy fagyos szentünk van hátra, Orbán, a kinek ma van a nevenapja. A többi három fagyos szent a körülményekhez képest türethetleg viselte magát. Hanem most már Orbánnak kell magát megemberelnie, mert a tavaszi előrehaladottabb vegetációban még nagyobb kárt tehet ez a késői didergő szent. Orbán szent — talán érdekelni is fogja az olvasót — római főnemesi családból való volt. Ilyen néven ő volt az első Római pápa 223-ban. Szentté avatták, mert a pogányok lefejezték. E vértanu halálra úgy szolgált rá, hogy egy évben Jupiter templomába ment s erre a szavára „Istenünk hatalma törjön össze!” — a szobor összeomlott és több pogány papot agyorsújtott. Digergős voltára életében minden mozzanat hiányzik. Egyéb-ként is a fagyos szentek reputációját merő véletlenség idézi elő. Sokak szerint az Océánokról a földközi tengerbe húzó jég idezi elő a levegő május hóban való lehülését s minket is az oceánra emlékeztetett az a hatalmas zápor-eső, mely ma délben meglepte a becskerekieket.

— **Áradás.** A nagy-szentmiklósi határban lévő vizimalmok tájáról az a hír érkezik, hogy a Maros erősen árad s már oly magasodott ért el, a milyenre már évek óta nem emlékeznek. Ha az esős időszak még tovább így tart, atól félnek, hogy a Maros, mely rendes medréből már kilépett, — erős próba alá veti a részben nagyobbítani kezdett új töltést is. — Pancsováról jelenti levelezőnk, hogy a nagy esőzések alaposan megdagasztották a folyóvizeket. A Temes például annyira kijött a medréből, hogy behatolt a városba s előntével fenyegeti az ott időző Enders czirkuszt.

— **Kutyapecérek a templomban.** Eddig is tudtuk, hogy a Bácskában kedélyes emberek vannak, a kik képesek jókedvükben a legnagyobb szerű dolgokra is, de az a hír, a mely most érkezik Ó Becséről, felülmulja az összes eddigieket. Tegnapelőtt történt, hogy a peczérlegények üzöbe vettek a piacra egy kutyát s az inas sereg nagy örömeire hajszolták arcbokron keresztül. A szorongatott állat természetesen örült sebességgel iparkodott megmenteni az irhát s befutott a templom udvarára. A templomban épp akkor folyt a diákmissza s a peczérlegények nem hogy abbahagyták volna a dolgot, ellenkezőleg most jöttek csak tűzbe és egész biztossá vették, hogy az eb nem menekül meg. A kutya végső szorongatásában befutott a templomba, a legények utána és vad rohogással vetették a hajó közepén az állat nyakába a hurkot. A kutya keservesen vonított, a legények rohogtak, képzeltetni következőleg a hívők felháborodását. A nép meg akarta a szentségteleneket lincselni, de azok rosszat sejtve elpárologtak. A plébános azonban fejszentelte őket a járásbírósnál.

— **Rendület a veszettségről.** A földművelésügyi miniszter a vármegyei alispánjaihoz s a rendezett tanácsú városok tanácsaihoz rendeletet bocsájtott ki, melyben ezeket felszólítja, hogy utasítsák az alsófoku hatóságokat a veszettség esetekre vonatkozó jegyzőkönyvek pontos szerkesztésére. Nevezetesen, világosan kiténtendő, hogy a veszett eb, vagy egyéb állat embert mart-e meg vagy sem. Kiteendő továbbá a megmarat ember neve, lakása stb., valamint megjegyzendő az a körülmény, hogy felküldött-e a Past ur féle intézetbe gyógykezelés végett, vagy nem.

— **Juniális Török-Kanizsán.** A törökkanizsai járás jegyzői kara 1897. évi június hó 10. napján Török-Kanizsán, a kaszinó helyiségeiben (kedvező idő esetén a kaszinó előtti sétányban) a torontálvármegyei jegyzői szaktanfolyam alapja javára jótékony célú zártkörű nyári táncmulatságot rendez. Belépési díj: Személyjegy 1 ft. Családjegy 2 ft 50 kr. Kezdet este fél 9 óraker. Felülfizetések közzététel fogadtatnak és nyilvános számadásban elismertetni fognak.

— **Az anya szíve.** Pancsováról írják: Schmidt Lyubicza, egy muzsikusz cigány felesége annyira elkecseregett hét éves fiának gyógyíthatlan betegsége miatt, hogy szerencsével megmérgezte magát. Sokáig kínlódott, mert idejekorán beadták neki az ellenszert, közben életet adott egy gyermekének is, míg végre tegnap meghalt. Azt mondják a bánat vitte a sirba, mert nem volt képes végignézni, hogy mennyit szenved szivbaja miatt a fia.

So a
pan r
szöve
stb. O
szinü
nem f
edény
san, n
Milin

már ról
délyért
hogy a
sokat
a tanács
terjedő

rajevói
meg Z s
Pal egyi
parancs

Dimitrijevics jegyző jubileuma.
Torontálmegye török-kanizsai járás jegyzői kara Dimitrijevics Pál t. kanizsai községi jegyző és kartársának 25 éves szolgálati jubileuma alkalmából 1897. június 10 én délelőtt 10 órakor T. Kanizsa község háza nagytermében ünnepélyt rendez. Délben a t. kanizsai kaszinó helyiségében a jubiléum tiszteletére banket lesz. Egy teríték ára személyenként 1 frt 50 kr.

Sertésvész. Párda ny községében fellépett a sertésvész, miért is a községre nézve elrendeltetett a zár.

Munkakínálás és munkaszerezés ingyenes közvetítése. A temesvári kereskedelmi és iparkamara az érdekelt kereskedő és iparos köröket figyelemmel teszi arra, hogy a „Magán-tisztviselők Lapja”, a „Magyar kereskedelmi utazó” és a „Magyar kereskedők lapja” azon dícsértés eljárást követik, hogy a szakmabeli állásokra vonatkozó s állás keresletet vagy kínálatot tartalmazó hirdetményeket díjtalanul közlik s ezzel ugyszólván a kereskedő és gyáros főnökök és érdekeit alkalmazottakra nézve egyaránt hasznos helyközvetítő szerepet töltenek be.

X A szerencse mosolyog mindazok felé, akik a május 18-ikán megjelent „Osz-tály Sorsjáték” cz. lapra előfizetnek. Ez a lap éppen időszerűen jelenik meg abból az alkalmából, hogy a szabadalmazott m. kir. osztály-sorsjáték ma holnap már a nagy közönséget foglalkoztatni fogja. Tudvalevő, hogy a kisorsolt törvényhozás eltörölte és helyébe az osztály-sorsjáték lép életbe, mely minden kétséget kizárólag Magyarország minden intelligens emberét fogja foglalkoztatni. Az „Osz-tály Sorsjáték” cz. lap úgy az elárulóknak, mint a vevő közönségnek a legrészletesebb tájékoztatást nyújtja a még meglehetősen ismeretlen osztály-sorsjátékokra vonatkozólag s ugyszólván utmutató lesz arra nézve, hogy kell ez új sorsjáték iránt érdeklődni. Hogy előfizetőinek módjuk legyen kezet nyújtani a szerencsének. Az „Osz-tály Sorsjáték” című lap 10 osztály-sorsjátékot sorsol ki 10 előfizetője között, mely 10 előfizető az összes előfizetők közül sorsol-tatik ki. Ilyen formán, aki az „Osz-tály Sors-játék” című lapra 3 firtal egész évre előfizet, azzal a chance-szal bír, hogy esetleg főnyereményt csinál. Emellett az osztály-sorsjáték huzásait, melyek évenként körülbelül 60 napig tartanak, naponként közli és megküldi előfizetőinek a huzások hiteles lajstromát. A két hetenként megjelenő „Osz-tály Sorsjáték” című lap ezenkívül közli az összes nálunk forgalomban levő sorsjegyek huzásait és ezáltal fölös-legessé teszi a sorolási újságok járatását. Nemkülönbön financiai tanácsadója lesz az „Osz-tály Sorsjáték” című lap összes előfizetői számára, mert a hozzá intézendő financiai kérdésekre a legszakavatottabb tollak fognak behatóan válaszolni. Közölni fogja továbbá az „Osz-tály Sorsjáték” cz. lap a közgazdaság, pénzügy, biztosítás stb. terén fölmerülő minden újabb mozzanatot. Az „Osz-tály Sorsjáték” cz. lap előfizetési ára egész évre mindössze 3 frt, mely összeg az „Osz-tály Sorsjáték” cz. lap kiadóhivatalához, Budapest, VI, Teréz körut 18. szám alá küldendő.

(x) T. olvasóinknak ajánljuk a Maypole. So a pot. Ez a méltán világhírű angol festőszap-pan rövid 15 percz alatt újjávarázsol toilletet, szövetet, fehérneműt, függönyt, csipkét, keztüüt stb. Egy kis forró vízzel használva, állandó színűvé festi, azaz voltaképp mossza, úgy, hogy nem fakulnak meg, mindamellát a kezet s az edényt nem fogja. Így aztán könnyű takarékos-san, mégis modern izléssel öltözködni. Kapható Milin és Kosz divatárú üzletében.

Irodalom és művészet.

Magyar színészet. Megemlékeztünk már róla, hogy özvegy Veszprém iné engedélyért folyamodott Pancsova város tanácsához, hogy a nyár folyamán ott egy hónapig előadásokat rendezhessen. Mint most levelezőnk írja, a tanács az augusztus 16-tól szeptember 26-ig terjedő időszakot tüzte ki az előadásokra.

Német színészek Zombolyán. A szarajevói első szintársulat szombaton este kezdte meg Zombolyán az előadásokat Schönthan Pál egyik vígjátékával. Tegnapi „Kilencedik parancsolat” Rozen Gyula műve került színre.

Közgazdaság.

A sertésvész kérdése állategészségügy-rendőri szempontból.

Nagybecskerek, május 25.

A fertőző ragályos állatbetegségeknél az állategészségügy-rendészet alapját maga a betegség neme, alakja, természete, de főleg annak minőleges lefolyása adja meg. Éppen két év óta olyan járványos állatbetegség folyik le szemünk előtt, mely állategészségügyi törvényeinkben nem is szerepelt, mert nálunk egészen új dolog. Pedig éppen az ilyen betegségek ellen kellene előre a legradikálisabb orvoslási módokat ismernünk. Ma már ismerjük a sertésvész fellépésének alakját, természetét, lefolyásának részleteit; de a nálunk új járvány orvosszereit, az ellene való védekezés módját maig sem ismerjük és nem is ismerhetjük, mert ma is fönnáll, de nem azon alakban már, mint mikor föllépett, hanem föltűnően szelidülve, enyhébb formában, tömegesebb fölgögyulással, a kórral szemben nagyobb ellenállási képességgel.

Sok betegedési esetet figyeltem meg és azt láttam, hogy a sertésvész mint lappangó kór is előfordul. Láttam ugyanis olyan sertéseket, melyek élve a betegségnek semmi jelét sem mutatták, míg ugyanazon állatoknál leölt állapotban particularisan, a tüdőre szorítkozva, megtaláltam a sertésvést. Ebből látni való, hogy a sertésvész mennyire képes szelidülni és mennyire megszokja az állat szervezetét.

Ez pedig nevezetes dolog, mert az tünik ki belőle, hogy mikor azt hisszük már, hogy a sertésvész betegsége elmúlt, akkor az még lappang és csak szűnőfélben van.

Ezen tapasztalatom kétszert a jelen közlemény közzétételére, melyben konstatálni kívánom állategészségügy-rendőri szempontból, hogy ha már konstatáltuk is egyszer a kór természetét, lefolyását, lappangó, lassu megszűntét, még nincs meg a biztos szakértői alap arra nézve, hogy az elrendelt zárlatok feloldását javasoljuk azon az alapon, hogy a kór véglegesen megszűnt.

Azt kell ezek után ajánlanom, hogy a sertésjárvány megszűntét óvatosan konstatáljuk és ott, ahol járvány volt, ennek látszólagos megszűntét még ne vegyük készpénznek, hanem tanulmányozzuk még egy darabig a kór utóhatásait, hováfejlődését. A forgalmi korlátozásokat fönn kell tartani, de inkább a tenyész, súlító anyagra nézve, mert az ily korlátolt zárlatok betartásával a közönségnek nem ártunk. Hiszen az ily zár alatt álló községekbe, a korlátozások betartásával, lehet behozni sertéseket eladásra, leolásra, tovább tartásra, mit a földmivelésügyi miniszterium maga sem kifogásol; sőt a könnyebb kezeltetés céljából a sertés- és kiviteli engedélyeket a korlátolt záros területekre az alispáni hivatal hatáskörébe utalta.

Ezt az engedélyadást azonban a közönség érdekeiben és állategészségügyi veszedelem nélkül még nagyobb mértékben lehetne decentralizálni, ha az ilyen engedélyek adását a szolgabiroóságok hatáskörébe utalnák.

Állategészségügy-rendőri szempontból tehát a korlátolt zárlatok mindaddig érvényben tartandók, míg a sertésvész megszűntét igazán szakértői alapon egész biztonsággal meg tudjuk állapítani; ellenben a korlátolt zárlatokon belül a forgalom könnyítése egy a gazdaközönség, mint a sertés-kereskedelem érdekében szükséges, miért is kívánatos, hogy a ki- és beviteli engedélyek megadására a decentralizáció útján a szolgabiroóságok révén több fórum teremtsék.

Zombolya, május végén.

Doktor Izidor,
törvényhatósági állatorvos.

Legújabb hírek.

A provozorium.

Budapest, május 24. „Bp. Tgbl.” jelenti, hogy a provozorium fél évig tartó lesz. Mint udvari körökben beszélnek, a tegnapielőtti udvari ebéden a nemzetipárt két tagja, még pedig gróf Károlyi Sándor és gróf Wenckheim Frigyes is hivatalos volt, a minek tekintettel a kvótakérdésre, politikai jelentőséget tulajdonítanak.

Árad a Duna.

Budapest, május 24. A Duna tegnap óta ismét áradt, még pedig 10 centiméterrel. A mostani vízmagasság 514 centiméter s a folyam-mérnökséghez érkezett jelentések szerint az áradás a felső folyam szakaszon még egyre tart s így nálunk is további áradás várható. Ez esetben pár nap mulva elzárják a csatornákat s megkezdik a szivattyuzást, a mi meglehetősen ritka dolog a nyári hónapokban.

A czéllövés vége.

Berlin, május 24. Weissenseeben, Berlin egyik mulatóhelyén, megrendítő eset történt. Vasárnapi mulatságul egy Krüger nevű czéllövő produkálta magát, körülbelül 4000 ember szemelattára. A mutatóvnyok igen izgalmasak voltak, mert Krüger fiatal hugát állította a czéltábla elé. A czéllövő eleinte oly ügyes volt hogy a golyók a leány mellett hajszálnyi távolságban furódtak a czéltáblába, egyszer azonban elhibázta és a golyó a leány szívért furta át, a ki azonnal holtan rogyott össze.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése május 25-én.)

Budapest, május 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház ma folytatta az esküdttszékekről szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Az intendáns lemondása.

Budapest, május 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Báro Nopcsa Elek intendáns beavráván a maga kérte fegyelmi vizsgálatot, mely reá nézve kedvező eredményvel végződött, tegnap beadta lemondását. A belügyminiszter a lemondást elfogadta.

Sertésvész.

Budapest, május 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szegszárdról sürgönyzik, a Dunántul szokatlan mérvben fellépett a sertésvész. Tolna, Szegszárd és Bátaszékre a zárlatot elrendelték.

A háboru.

Budapest, május 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Athénből jelentik, a királyi család ellen való ellenszenv folyton nő. Forradalomtól tartanak. Konstantinápolyi táviratok szerint a fegyverszünet legfeljebb 15 napig fog tartani.

A tőzsdéről.

Budapest, május 25. (A nbecskerekéi Lloyd társulat távirata.) Kötöttet buza őszire 7.48—49, buza júniusra 7.76—78, tengeri július-augusztusra 3.58—60, őszire 3.68—70, zab őszire 5.29—30, repce 10.50—55. Buzában a kínálat és vételkedv egyaránt lanya, forgalom 15.000 mm., az árak csöndesek, de tartósak.

Hirdetések.

5239. urb. szám 1897. A n.-becskereki kir. törvényszéktől.

Hirdetmény.

A n.-becskereki kir. törvényszék mint birtokbíróság ezennel közhírré teszi, hogy a Temes-bégavölgyi vízszabályozó társulatnak Tolvadia község egyes érdekeltjei ellen védtöltés építése céljából folyamatba tett kisajátítási ügyében a tárgyalásra határnapul 1897. évi június hó 15-ik napjának d. e. 9 órája Tolvadia községhez olya hozzáadással tüzetik ki, hogy arra az összes érdekelt megidéztenek és hogy az érdekeltnek elmaradása a kártalanítás fölött hozandó érdemleges határozat hozatalát nem gátolja, hogy a tárgyalásról való elmaradás vagy külön értesítés elmulasztása miatt igazolásnak helye nincs, hogy a távollevők és ismeretlen érdekelt képviselőre Manojlovits Miklós nagybecskereki ügyvéd ügygondnokul kineveztetett s végül a kártalanítási eljárás a tolvádiai, 1, 617, 492, 549, 255, 313, 311, 236, 162, 676, 259, 260, 314, 265, 618, 399, 417, 769, 680, 679, 678, 491, 500, 393, 572, 249, 278, 280, 534, 482, 229, 281, 714, 283, 284, 285, 394, 424, 518, 30, 27, 663, 560, 343, 526, 723, 722, 21, 311, 640, 477, 18, 17, 765, 15 11, 487, 675, 318, 320, 8, 6 és 3 számú telekjegyzőkönyvben felvett ingatlanokra rendeltetett el.

Kelt N.-Becskereken, a kir. törvényszék mint urb. bíróságnak 1897. évi április hó 6-án tartott üléséből.

Zsiros Lajos,
elnök.

517-3.2

Ügyes ügynökök

alkalmaztatnak és képviseltetéssel megbizatnak a következő biztosítási ágaknál, u. m.: gyermek-, tűz- és jég-biztosításnál. Azonkívül sorsjegyeknek részletfizetésre való eladásával is a legelőnyösebb feltételek mellett.

Bővebb felvilágosítást nyújt

Stern H.

512-3.3

irodája

Nagybecskereken.

51. b. v. szám 1897.

520-1.1

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a törökbecsei tekintetes kir. járásbíróság 3870. 160. polg. 1895/7. számú végzése által a bégaszentgyörgyi községi takarékpénztár mint foglaltató s felülfoglaltatott végrehajtó javára Tóth László s társai tordai lakosok ellen 280 frt tőke, ennek 1896. év november hó 6. napjától számítandó 6% kamatai s eddig összesen 60 frt 94 kr. perkölttség erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le s felülfoglalt és 1761 fitra becsült lovak, kocsik, lószerszám, tehén, kf. butorok, kf. gazdasági felszerelvények és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 2289. polg. 1897. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén, vagyis tordán alperesek lakásán vagy a községhezánál leendő eszközlésére 1897. évi június hó 11-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóság ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Kelt T.-Becsen, 1897. évi május hó 10-ik napján.

Rankovits István,
kir. bir. végrehajtó.

2391. tkv. szám. 1897.

518-1.1

Arverési hirdetmény.

A perlaszi kir. jbiróság, mint tkvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Ninics Andrea végrehajtónak Joviczin Piada szerb-bócai lakos végrehajtási ügyében 300 frt tőke követelés, ennek 1891. évi február hó 27. napjától járó 6% kamatai, 32 frt 40 kr. perbeli, 10 frt 30 kr megállapított jelenlegi és még felmerülő költségek kielégítése végett az 1881. évi 60. t. cz. 144. §-a alapján s 146. §-a értelmében 1897. évi június hó 21-ik napján d. e. 9 órakor Bótos községhezánál az ezen kir. jbiróság területén fekvő a Bótos községi 567. sz. tkvben foglalt:

1. 1. dűlőbeli 144. hrsz. 1 hold I ösz. szántó 197 frt;

2. 2. dűlőbeli 244. hrsz. 1 hold II. oszt. szántó 154 frt;

3. 3. dűlőbeli 244. hrsz. 1 hold II. oszt. szántó 197 frt;

4. 175. hrsz. 444 1/2 □ öl kertre 41 frt ezennel megállapított kikiáltási ár mellett külön-külön el fognak adatni, ezen árverésen magasabb ígérlet hiányában a fenti ingatlanok a kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

A venni szándékozók kötelesek a kikiáltási árnak 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez

letenni, vagy a bánatpénznek a bíróságnál történt előlegesen elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt annak átszolgáltatni.

A kir. jbiróság tkvi oszt. Perlaszon, 1897. évi április hó 19-én.

Tóth,
kir. aljárásbíró.

8313. ki. szám. 1897.

508-2.2

Zárt ajánlati verseny.

N. Becskerek r. t. város tanácsa részéről ezennel közzé tétetik, hogy a városi különféle épületek helyiségeinek fűtésére 1897/8. évi téli idényben szükséges 1000. m. m. első minőségű, száraz és pormentes pirazen (Coaks) beszerzése céljából zárt ajánlati versenyt tart.

Felhivatnak vállalkozni szándékozók, miszerint 50 kros bélyeggel és ajánlataiknak megfelelő 10% bánatpénzzel ellátott ajánlataikat 1897. évi június hó 2-ának d. e. 11 órájáig a városi II. tanácsnoki irodában annyival inkább benyújtják, mint hogy később érkező ajánlatok figyelembe vételét nem fognak.

A feltételek az ajánlatok beadásának napjáig a hivatalos órák alatt fenti irodában betekintheők.

Kelt Nagy Becskereken, 1897. évi május hó 18-án.

Dr. Grandjean József,
polgármester.

Alapítottatott 1858.

Budapesti Szivattyu- és Gépgyár Részvény-Társaság

(ezelőtt WALSER FERENCZ)

Budapest, VI. ker., külső váci-ut 45. sz.

Sürgőnyezim: SZIVATTYUGYÁR BUDAPEST.

GYÁRT:

mindenféle gőzgépet, Schmidt-féle forrgőzmotorokat (40% szénmegtakarítás), keretű részeket, körfürészeket és csertöröket. Gőzkazánokat, előmelegítőket, tartányokat. Mindenféle szivattyukat gőz-, szij- és kézi-hajtásra, valamint villamos üzemre. Artézi kut-felépítményeket vasból, tűzfecskendőket és vízszállítókat, tűzoltósági felszerelési tárgyakat, tisztasági szereket, öntöző-kocsikat, sárkaparó- és seprőgépeket, uthengereket. Egészségügyi szereket, mint gőzfertőtlenítő készülékeket és teljes fertőtlenítő telepeket, pöczegödör tisztító készülékeket. Vas- és ércöntvényeket, harangokat. Keményöntésű aczélfelületű tűzrostélyokat egyenes és kigyóalokban, valamint polygon rostélyokat.

LÉTESIT: vízműveket, csatornázásokat, vízvezeték és légszuszberendezéseket központi fűtéseket.

Árjegyzőkek és költségvetések ingyen és bérmentve küldetnek.

197-40.16

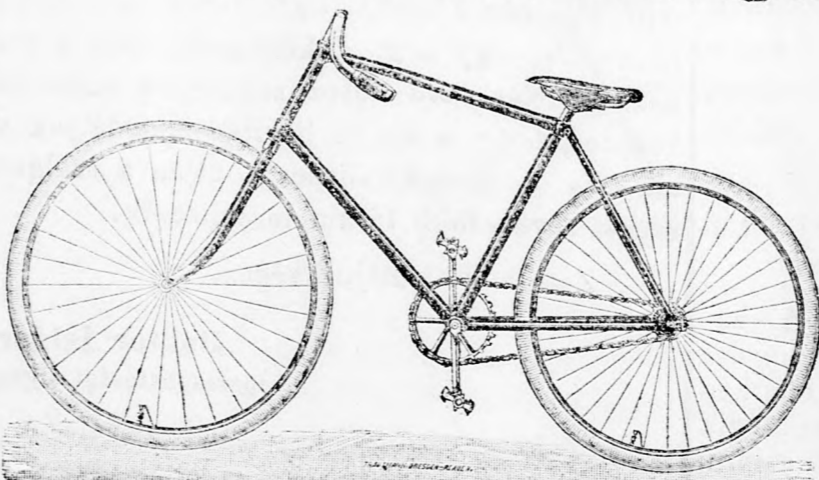
„SCHWIFT-FEGYVERGYÁR-KERÉK”

„STIRIA”

a világgiacon legjobbnak elismert kerékpárok; továbbá

„PREMIER-HELICAL”

és egyéb elsőrangú gyártmányok.



Raktáron tartanak: csengetyűk, lámpák, cyclometerek, lábtartók, csomagtartók, fogaskerekek stb. Torontálmegyében egyedüli raktár a hirneves

„TELESCOP-SZIVATTYUK”-ból.

NOVÁK J. C.

Nagybecskereken.

483-28.5

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken.